

viering 21 juni 2022 – speech Walter Roggeman, voorzitter

Dames en heren,

Ik wil u allen van harte welkom heten op deze 2de – nu fysieke – viering van het dertigjarig bestaan van de Minaraad. Op 29 april 1991 richtte het Vlaams Parlement de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen op, kortweg de Minaraad. Op 28 november 1991 ging de eerste echte raadszitting door, onder voorzitterschap van professor Aviel Verbruggen, en met Hubert David als ondervoorzitter. Ook hen wil ik het bijzonder welkom heten.

--o0o--

Het begin van de jaren '90 was een andere tijd dan nu. De instellingen die nu instaan voor omgevingsbeleid, bestonden toen nog niet, of toch niet in de huidige vorm. Van alle decreten inzake omgevingsbeleid waren er toen alleen nog maar decreten voor afvalstoffen-, grondwater-, bos- en jachtbeleid; de rest zat nog in nationale wetten. Bij het middenveld was de milieubeweging slechts een opkomende kracht: relatief zwak en met groeipijnen. Wat nu ernstige budgetten zijn voor milieu- en natuurbehoud, waren toen karige enveloppes. En waar nu aan de zorg voor milieu en natuur in alle beleidsdomeinen lippendienst wordt bewezen – en dikwijls zelfs béter – werd die zorg toen dikwijls weggelachen of weg-gefronst.

In Vlaanderen heeft er zich dus op één generatie tijd een volwassen milieu- en natuurbeleid ontplooid – nu evoluerend naar omgevingsbeleid. Hierbij heeft de Minaraad een belangrijke rol gespeeld. Zélf ben ik het enige nog actieve raadslid van toen. Ik heb de volle 30 jaar dus van nabij meegemaakt. Vanuit dat oogpunt wil ik met u twee beschouwingen delen.

--o0o--

Eerste beschouwing. De grote uitdagingen waar men nu ogenschijnlijk verrast van opkijkt, *waren toen al bekend*. Het Brundlandt-rapport van 1988 en de RIO-conferentie van 1992 waren er beide op gericht om de wereld wakker te schudden. En ook in het 1ste milieubeleidsplan, aan het begin van de jaren '90, stonden er degelijke beschrijvingen van de klimaatuitdaging,

het biodiversiteitsprobleem enzovoort. Maar die uitdagingen staan nog steeds op de voorgrond. Dus, we zijn er nog lang niet.

--o0o--

Het is voor de beleidsmakers een opdracht om hier op een geciviliseerde en krachtige manier op in te spelen. Voor de Minaraad houdt dit in – ik kom bij mijn tweede beschouwing – dat we de betrokken middenveldgroepen op een verstandige wijze moeten doen overleggen. Ik verwijs hier naar twee oude Franse gezegden: “*Nul n’est tenu par l’impossible*” en “*Point n’a besoin d’espérer pour entreprendre, ni de réussir pour perséverer*” – de gekende spreuk van Willem De Zwijger

De eerste spreuk, “*Nul n’est tenu par l’impossible*”, breng ik in verband met het steeds terugkerend vraagstuk van de consensus. Consensus is waardevol en heeft impact, maar is ook dikwijls moeilijk te vinden. Werkgevers-, werknemers- en landbouworganisaties, milieuverenigingen enz.: ze bekleden alle een eigen positie, met een eigen achterban. Ze kunnen voorstellen maar ondersteunen wanneer die beantwoorden aan hun belangen, of deze toch niet in het gedrang brengen. In die situatie staat het wachten op consensus gelijk aan het organiseren van laattijdig beleid.

Niettemin is iedere raadspartner het er wel over eens – hierover is er dus consensus – dat het beleid consistent moet zijn en continuïteit moet vertonen, resultaatgericht moet zijn, en goed doorgesproken moet zijn opdat het enigszins fair zou zijn. En hier komt voor de Minaraad de andere spreuk – die van Willem van Oranje – in beeld. We moeten als raad steeds opnieuw “ondernemen” – daarmee bedoel ik: oplossingsrichtingen bedenken – om moeilijke kwesties besproken te krijgen. En zelfs al is er bij een bepaalde beleidskwestie op het eerste zicht geen uitzicht op succes, dan toch moeten we doorzetten en desnoods een tweede poging wagen.

--o0o--

Dames en heren,

Dertig jaar Minaraad is niet niets. En om die periode aanschouwelijk voor te stellen, geef ik zo dadelijk graag het woord aan Jan Verheeke, die als

secretaris het grootste deel van die tijd ten dienste stond van de leden en dus goed geplaatst is om jullie doorheen deze decennia te leiden.

Maar net zoals bij de vorige viering, willen we niet te lang verwijlen bij het verleden. We pakken terug een inhoudelijk thema aan. In december ging het over klimaat-adaptatie. Nu gaan we in op het thema "mitigatie". We splitsen dit op in twee blokken: één over renovatie van gebouwen, en één over de gewenste industriële transitie. Ik wil nu alvast de sprekers bedanken die deze voormiddag een voorzet zullen geven van wat mogelijk en nodig is, en die misschien ook het pad kunnen aangeven dat de Raad de komende jaren kan bewandelen om over dit thema tot gedragen adviezen te komen.

--o0o--

En tot slot wil ik iedereen danken die dit evenement mogelijk maakten, niet in het minst de secretariaatsmedewerkers van de Minaraad zelf. Ik wens jullie een fijne en interessante zitting toe, en hoop jullie straks te mogen ontmoeten bij de *walking dinner*.